

Motion till riksdagen 2006/07:Sf303

av **Birgitta Ohlsson och Barbro Westerholm (fp)**

Ensamstående pappor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ensamstående pappor.

Motivering

Dagens familjer ser annorlunda ut än vid den tidpunkt då föräldrabalken stiftades. I dagens lagstiftning är det könet som avgör vem som anses som fullvärdig förälder, och det kan leda till att en ensamstående pappa diskrimineras och att barnet inte garanteras den trygghet som lagstiftaren avsett ge alla barn i vårt land. Situationen har tydliggjorts av det som hänt en ensamstående pappa som redan när graviditeten inleddes visste att han ensam skulle ta ansvar för barnet som föddes utomlands. Mamman avsåg aldrig att ta hand om barnet utan tillmötesgick pappans önskan om ett barn.

Enligt nuvarande lagstiftning får ett barn som föds i utlandet av en svensk mamma, oavsett pappans nationalitet, automatiskt svenskt medborgarskap. Mamman får vårdnaden, ensam om hon är ogift och gemensamt om hon är gift. Barnet blir folkbokfört på hennes hemadress om mamman är permanent boende i Sverige.

För ett barn med svensk pappa och utländsk mamma gäller annan lag. När barnet föds utomlands med en svensk pappa och en utländsk mamma blir barnet inte automatiskt svensk medborgare. Inte förrän pappan anmäler barnet till Sveriges beskickning i landet där barnet föddes registreras barnet i Sverige. Detta förutsätter att faderskapet kan styrkas samt att mamman godkänner anmälan. Beslutet gäller tidigast från den dag då handlingarna inkom till beskickningen.

Barnet kan inte heller folkbokföras på pappans permanenta hemadress i Sverige innan barnet kommit till Sverige. Lagstiftningen kräver att pappan

Fel! Okänt namn på

och barnet infinner sig tillsammans hos Skatteverket med ett intyg från mamman om att barnet får folkbokföras på pappans hemadress.

Detta ställer till problem för barnen till ensamstående pappor till barn födda utomlands. Endast i Sverige folkbokförda barn omfattas av det svenska sjukförsäkringssystemet. Inte heller svenska försäkringsbolag tecknar försäkringar för barn som inte är folkbokförda i landet. Internationella försäkringsbolag erbjuder endast reseförsäkringar för hemresan om barnet inte har en permanent hemadress. Om mamman inte vill ha ensam eller gemensam vårdnad om barnet så har den ensamstående pappan inte möjlighet att få hjälp med eventuella sjukvårdskostnader för barnet.

En ensamstående pappa kan inte få vårdnaden av barnet om det inte fattas ett svenskt beslut. I bästa fall kan pappan få delad vårdnad om han är gift med barnets mamma. I annat fall har mamman ensam vårdnad. Att pappan kan ha med sig ett utländskt vårdnadsbeslut som ger honom ensam vårdnad om barnet eller en skriftlig överenskommelse med barnets mamma om ensam vårdnad har ingen betydelse enligt svensk lag.

Också namnfrågan kan bli komplicerad. Väljer mamman ett namn med bokstäverna å, ä eller ö i eller om bokstäverna ingår i hennes efternamn blir det automatiskt registrerat hos Skatteverket med rätt stavning. Om däremot pappan ska ha vårdnaden måste landet där barnet föddes skriva ut å, ä och ö på födelsebeviset för att få det godkänt av svensk myndighet. De flesta länder i världen använder dock inte bokstäver som å, ä och ö och därmed blir barnets namn felstavat.

Avsikten med den svenska lagstiftningen är att barnets bästa ska garanteras. I dagens läge leder emellertid lagstiftningen till att barn kan bli utan försäkringsskydd, få felaktigt namn och ha en mamma som inte vill och aldrig velat ta på sig föräldraansvaret samt en pappa som inget hellre vill än att på bästa sätt ta hand om sitt barn.

Även om antalet barn och ensamma pappor i den beskrivna situationen idag är litet anser vi att det bör utredas hur man kan ändra lagstiftningen så att ovanstående problem inte behöver uppstå. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 27 oktober 2006

Birgitta Ohlsson (fp)

Barbro Westerholm (fp)